

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/wideorelacje-spoty-i-do/192987,Archiwalna-sroda-Pierwsza-Biala-Sluzba-w-1983-roku.html>
19.05.2024, 10:57

Archiwalna środa. Pierwsza Biała Służba w 1983 roku

W 2023 r. przypada 40. rocznica pierwszej Białej Służby pełnionej przez harcerzy podczas pielgrzymek Jana Pawła II do ojczyzny. O działaniach harcerzy podczas wizyt papieża rozmawialiśmy 25 października 2023 r. na spotkanie z cyklu „Archiwalne środy” w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie.

W czerwcu 1983 r. ci harcerze, którzy wbrew komunistycznym władzom, byli wierni Bogu i Polsce, stanęli pełnić służbę podczas pamiętnego wydarzenia. W realiach stan wojennego, niedługo po zdelegalizowaniu przez władze ZHP „harcerskiej Solidarności” – Rady Porozumienia Kręgów Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego, jawnie, w mundurach, podjęli działania w zakresie służb porządkowych, opiekuńczych, sanitarnych i informacyjnych.

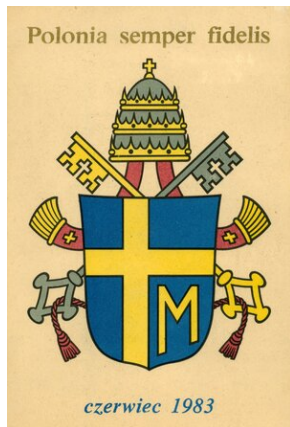
Tysiące rodaków, ale przede wszystkim przedstawiciele Kościoła zobaczyło jakże inny obraz harcerstwa. Tak bardzo różny od widoku harcerzy wykorzystywanych przez władze do tworzenia szpalerów przed dostojnikami partyjno-państwowymi, czy udziału w akademiach na cześć władzy „ludowej”. Co szczególnie ważne – służbę docenił sam Ojciec Święty, mówiąc: „Zaskoczeniem radosnym było stwierdzenie obecności harcerzy w mundurach harcerskich na wszystkich etapach mojego pielgrzymowania po Polsce”.

Biała Służba – bo tak ją nazwano, odegrała niebagatelną rolę w tworzeniu struktur niejawnego Ruchu Harcerskiego, docieraniu do miejsc, gdzie tradycyjne harcerstwo nie istniało. Z drugiej strony została zauważona przez przedstawicieli reżimowych władz i aparatu represji, wywołując zaniepokojenie.

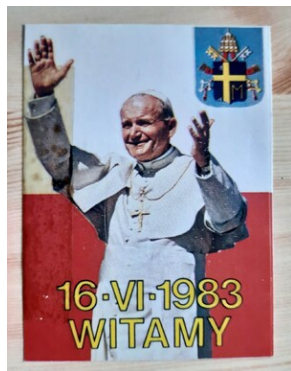
W prelekcji i dyskusji wzięli udział:

- **Marcin Kapusta** (harc mistrz, Oddziałowe Archiwum IPN w Krakowie)
- **Wojciech Hausner** (harc mistrz, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej)

Prowadzenie **Michał Zajda** (Oddziałowe Archiwum IPN w Krakowie w Krakowie)

Polonia Semper Fidelis_1983

Lilijka z kwiatów

